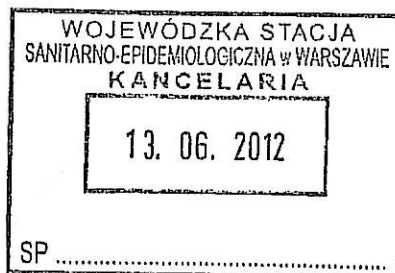

Warszawa, dn. 2012-06-04

GLÓWNY INSPEKTOR SANITARNY
Przemysław Biliński

GIS-PZ-4444-41/MS/12

**Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny**
-wszyscy-

W odpowiedzi na Państwa pytania dotyczące stosowania ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r., Nr 10, poz.55, z późn. zm.) uprzejmie informuję co następuje:

1. *Czy właściciel/zarządca obiektu, w którym wynajmowane są pomieszczenia na prowadzenie punktu przedszkolnego/klubu przedszkolaka może wyznaczyć w tym obiekcie palarnię (chodzi tu przede wszystkim o większy obiekt, w którym znajdują się pomieszczenia służące również innym celom - np. biura firm)? Czy teren obiektu, w którym pewna część pomieszczeń jest przeznaczona na prowadzenie punktu przedszkolnego, jest również objęty zakazem palenia? Czy osoba prowadząca punkt przedszkolny (wynajmująca pomieszczenia w obiekcie) jest zobowiązana do umieszczenia znaku zakazu palenia na terenie pomieszczeń, w których prowadzi działalność opiekuńczo-wychowawczą?*

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy zabrania się palenia wyrobów tytoniowych na terenie jednostek organizacyjnych systemu oświaty, o których mowa w przepisach o systemie oświaty. Przedszkola są jednostkami systemu oświaty, co znajduje swoje potwierdzenie w przepisie art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Celem wprowadzenia regulacji z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych było m.in. zabezpieczenie przed szkodliwością dymu papierosowego na terenach, na których odbywa się edukacja i wychowanie przedszkolne (działalność

oświatowa). Pod pojęciem „terenu jednostek organizacyjnych systemu oświaty” należałoby zatem rozumieć teren całego obiektu, w którym prowadzona jest działalność przedszkolna. Obiekty te powinny bowiem w całości podlegać szczególnej, ustawowej ochronie. Ograniczenie ww. zakazu wyłącznie np. do pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia przedszkolne nie realizowałoby celu ustawowego, którym w istocie jest ochrona zdrowia przed następstwami używania tytoniu i kształtowanie polityki zdrowotnej. W takich przypadkach właściciel lub zarządzający całym obiektem może w indywidualnych pomieszczeniach zakładów pracy, mieszczących się w obiekcie wyznaczyć palarnię w trybie określonym w art. 5a ust. 3 pkt 5 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 5 ust. 1a ww. ustawy właściciel lub zarządzający obiektem lub środkiem transportu, w którym obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych, zobowiązany jest umieścić w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na danym terenie lub środku transportu.

2. Czy na terenie ośrodka wypoczynkowego, w którym część obiektu przeznaczona jest dla zorganizowanych grup dzieci i młodzieży (kolonie, obozy, itp.), a część dla indywidualnych klientów (osoby dorosłe) właściciel/zarządzający obiektem może w części przeznaczonej na wypoczynek osób dorosłych wyznaczyć pokoje dla osób palących? Czy ze względu na odbywający się różnocozasowo w obiekcie wypoczynek dzieci i młodzieży wszystkie pomieszczenia obiektu i jego teren są objęte całkowitym zakazem palenia (dotyczy to również personelu obsługi)? W jaki sposób zarządzający/właściciel obiektu powinien oznakować teren/obiekt zakazem palenia?

Art. 5 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy wynika, iż zabrania się palenia wyrobów tytoniowych w pomieszczeniach obiektów kultury i wypoczynku do użytku publicznego. Powyższy przepis, w części dotyczącej miejsc przeznaczonych na wypoczynek ma status przepisu bezwzględnie obowiązującego, albowiem art. 5a nie wskazuje, iż w takich pomieszczeniach (przeznaczonych do wypoczynku) można byłoby wyznaczyć miejsca do palenia.

Zgodnie z art. 5 ust. 1a ww. ustawy właściciel lub zarządzający obiektem lub środkiem transportu, w którym obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych, zobowiązany jest umieścić w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na danym terenie lub środku transportu.

3. *Czy na terenie szkoły/internatu sezonowo wykorzystywanego do celów organizacji letniego/zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu?*

Zgodnie z art. 5 ust. 1. pkt 2 ww. ustawy zabrania się palenia wyrobów tytoniowych na terenie jednostek organizacyjnych systemu oświaty, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 2 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) za placówki systemu oświaty uznaje się szkoły i placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego. Dodatkowo zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy zabrania się palenia wyrobów tytoniowych w pomieszczeniach obiektów kultury i wypoczynku do użytku publicznego.

4. *Czy na terenie klubu muzycznego, w którym nie ma konstrukcyjnie oddzielnych, zamkniętych sal (scena muzyczna, widownia i bar na parterze, na piętrze dwa balkony oraz bar) właściciel/zarządzający może wskazać jako miejsce dla palaczy jeden z balkonów (otwarta przestrzeń z umieszczonymi wyciągami wentylacji mechanicznej, spełniającej zapis normatywny dotyczący litrażu wymiany powietrza)?*

Zgodnie z art. 5a ust. 4 ww. ustawy właściciel lub zarządzający lokalem gastronomiczno-rozrywkowym z co najmniej dwoma pomieszczeniami przeznaczonymi do konsumpcji, może wyłączyć spod zakazu określonego w art. 5, zamknięte pomieszczenie konsumpcyjne, wyposażone w wentylację zapewniającą, aby dym tytoniowy nie przenikał do innych pomieszczeń.

5. *Czy w związku z art. 13 ust. ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r., Nr 10, poz. 55, z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie nadania funkcjonariuszom organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 259 poz. 1766) znajduje zastosowanie rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń (Dz. U. z 2011 r., nr 14 poz. 68 – tabela A Wysokość grzywien nakładanych w drodze mandatu karnego za wybrane rodzaje wykroczeń przez uprawnione organy - wiersz nr 42)?*

6. Czy rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości grzywnien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń (Dz. U. z 2011 r., nr 14 poz. 68 – tabela A Wysokość grzywnien nakładanych w drodze mandatu karnego za wybrane rodzaje wykroczeń przez uprawnione organy) uniemożliwia funkcjonariuszom Policji i Straży Miejskiej egzekwowanie przestrzegania zakazu palenia zgodnie z art. 13 ust. ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (różne wysokości grzywnien za te same wykroczenia w ustawie i w rozporządzeniu)?

W odpowiedzi na pytanie nr 5 i 6 stwierdza się, że przepis art. 13 ww. ustawy należałoby interpretować jako przepis szczególny (*lex specialis*), penalizujący działania wskazane w ww. ustawie i określający wysokość kar nakładanych za nieprzestrzeganie ustawowych zakazów. W wierszu nr 42 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wysokości grzywnien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń, odnosząc się do przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, mowa jest wyłącznie o wykroczeniu polegającym na nieumieszczeniu informacji o zakazie palenia tytoniu. Analogiczne wykroczenie penalizowane jest przez art. 13 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, z tym że przepis ustawowy przewiduje wyższą sankcję za naruszenie ww. zakazu. W hierarchii źródeł prawa jednakże przepisy ustawowe mają pierwszeństwo przed przepisami aktów wykonawczych, a zatem w tym zakresie należałoby stosować przepisy ustawowe.

P. Bilinski
GŁÓWNY INSPEKTOR SANITARNY
P. Bilinski
Przemysław Bilinski